

ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ОБЛІКУ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПРОМИСЛОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Експортно-імпортні операції відіграють важливу роль у діяльності промислових підприємств, оскільки забезпечують доступ до нових ринків збуту, сучасних технологій та необхідних ресурсів. Їх ефективність значною мірою залежить від якості інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку, яке є основою для формування достовірних управлінських рішень і контролю за зовнішньоекономічною діяльністю.

Інформаційне забезпечення обліку - це сукупність джерел, форм і способів отримання, обробки та використання інформації, необхідної для управління зовнішньоекономічною діяльністю [1]. Воно виступає фундаментом системи обліку, адже без якісної, релевантної, достовірної та оперативної інформації неможливо приймати ефективні управлінські рішення щодо зовнішньоекономічних операцій та діяльності підприємства в цілому. Аналізуючи інформаційне забезпечення експортно-імпортних операцій необхідно враховувати його багатовекторність та синергетичний вплив, адже такі операції спираються на цілу низку вітчизняних та міжнародних нормативно-правових документів, що охоплюють валютний, митний, логістичний і податковий аспекти, потребують врахування ризиків зовнішнього середовища тощо. На промисловому підприємстві це вимагає точного, оперативного й узгодженого інформаційного обміну між бухгалтерією, відділами імпорту та експорту, митними органами та контрагентами.

Незважаючи на важливе значення врахування зовнішніх інформаційних потоків щодо експортно-імпортних операцій вагомий вплив має формування внутрішнього ефективною інформаційної системи яка забезпечує своєчасне відображення всіх господарських операцій, контроль розрахунків з іноземними партнерами, формування аналітичних звітів про експорт та імпорт. Вона сприяє автоматизації облікових процесів, зменшує кількість помилок та забезпечує оперативний доступ до даних для управлінського персоналу. Основним критерієм формування такої системи є наявний інтеграційних зв'язок між ланками обліку (фінансовим, податковим, логістичним та управлінським), контролю та аналізу.

На промислових підприємствах важливим є забезпечення узгодженості облікових даних із митними деклараціями, зовнішньоекономічними контрактами, транспортними документами та банківськими виписками. Недостатня якість або несвоєчасність інформації може призвести до фінансових втрат, податкових ризиків і порушення договірних зобов'язань. Тому інформаційне забезпечення виступає інструментом не лише обліку, а й контролю за правильністю та законністю експортно-імпортних операцій. Повнота й достовірність облікових даних дозволяють вчасно виявляти порушення, уникати штрафних санкцій і забезпечувати відповідність вимогам міжнародних стандартів фінансової звітності, що є важливою умовою співпраці з іноземними партнерами.

Суттєву роль відіграє також аналітична функція інформаційного забезпечення. Зібрані дані дозволяють проводити аналіз динаміки експорту та імпорту, визначати прибутковість контрактів, виявляти неефективні напрямки діяльності та прогнозувати вплив валютних коливань на фінансові результати.

Розвиток цифрових технологій створює нові можливості для підвищення ефективності інформаційного забезпечення. Використання електронного документообігу, хмарних сервісів, систем аналітичної обробки даних дозволяє підприємствам швидше приймати управлінські рішення, знижувати витрати на обробку інформації та підвищувати рівень прозорості зовнішньоекономічних операцій.

Отже, інформаційне забезпечення в обліку експортно-імпортних операцій на промисловому підприємстві є основою для точного обліку, фінансового контролю та ефективного управління зовнішньоекономічною діяльністю. Від його рівня залежить не лише достовірність звітності, а й конкурентоспроможність підприємства на міжнародному ринку. Рациональна організація інформаційної системи забезпечує узгодженість дій усіх служб, сприяє мінімізації ризиків і підвищує економічну стійкість підприємства в умовах глобальної конкуренції.

Список використаної літератури:

1. Інформаційні системи і технології в обліку : навч. посіб. / Я. Гончарук та ін. Львів : Магнолія 2006, 2025. 400 с.
2. Бабінська С. Я. Інформаційне забезпечення ведення управлінського обліку на підприємстві / С. Я. Бабінська. // Економіка. Управління. Інновації. Серія : Економічні науки. - 2019. - Вип. 1. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2019_1_3.
Сидіч М. Ю. Методологічні засади обліку і контролю експортних та імпортних операцій / М. Ю. Сидіч // Вісник економічної науки України. - 2025. - № 1. - С. 39-41. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Venu_2025_1_12.